

Evlilik Dolabı oyununun başarılı San'atkarı Lale Belkis

**Oraloğlu
Tiyatrosu
ve büyük
ilgi gören
güzel bir
oyun**

Evlilik Dolabı

Üç haftaya yakın bir süreden beri, ülkemizin birinci dizide yer alan sanat değerlerinden Lale Oraloğlu ile arkadaşlarının, «Kadınlar I.İh Derse» adlı oyunun savcılıkça sahneden kaldırılması yüzünden katlandıkları üzüntüleri, her sanat ve özgürlük seven insanın da benim gibi içten yaşadığı kanısındayım.

Bu yüzden Lale Oraloğlu'nun giriştiği açık grevi, az kalsın onu Ankara'da alkışlamamızı önleyecek sonuçlar verecekti. Başkente gelemecek diye içimiz titriyordu. Onunla ekibini, 3 Mayıs Çarşamba akşamı Ankara Sanat Tiyatrosu sahnesinde görünce, çok sevindik.

İstanbul'da yasaklanan oyunu da, açıklandığı gibi, 6 Mayıs'ta görmeğe başlasak, sevincimiz iki kat olacak. Bu konu ile ilgili görüş ve inanışlarımızı, oyunun eleştirisini yaparken açıklayacağız.

Şimdi gelelim Evlilik Dolabına.

Biz bu iki bölümlük güldürüyü, yedi yıl kadar önce, yine aynı ekipten, Küçük Tiyatro sahnesinde görmüştük. Bunca zaman içinde etkisi, ne kadar içimden silinmiş bulunsa da, yine her hatırlayışında, tatlı bir anı izlenimi yaratmıştır. Belleğimde. Bunun nedeni yerinde olduğunu, şimdiki oynanışında daha iyi anladım. Gerçekten kolay kolay unutulamayacak eserlerden biri Evlilik Dolabı.. Oynanışı da öyle.

Lesli Stevens'in yazdığı, Evli-

KARI — KOCA — SEVGİLİ ÜÇLÜSÜNÜN MACERASI, SEYREDENLERDE TATLI İZLENİMLER BIRAKAN BİR KOMEDİ

Sadi GÜNEL

lik Dolabı, karı koca ve sevgili üçlüsünün, görünüşte seks ilişkileriyle bir çırpınışı ama, aslında bilinçli davranışlar üzerine kurulmuş sağlam bir yapıt. Tek kadımla evlenmenin, bir çok karmaşık olaylardan sonra üstünlüğünü gerçekleyen konusunda, boş böhürlemeler yerine en insancıl görüşler, inançlar ve duygular işlenmiş.. Ve bu iş, büyük bir başarı ile sadelik ve açıklık için de sağlanmış Seks oyunları, ağdalı bir çöküş ve ayartıcılık yerine, tatlı ürpertiler verecek netliğe ulaştırılmış. Bir genç kızın bir erkeğe «Senden bir çocuk yapmak istiyorum» diye, açık açık direnişinde bile yüksündü rüçlülük yok. Güldürücü havasına dudak bükürmeyin ve böyle si şampanya köpüğünü andıran komediye az raslanır.

Az ranslanan bir sanat niteliği de, oyuncuların aralarında tutturmuş oldukları dengedir. Ben de Lale Oraloğlu Lale Belkis, Koşar, Gürdal Onur ve Melih Lâçin Kaya dörtlüsünün, inceliği ve ustalığı her an sezilen bir rejî hüneryiyle perçinlenmiş, rol kalıbına girme başarıları, her yönden övgüye değer inancındayım.

Mimikleri, jestleri, ses tonundaki nüansları ve o eşi az bulunan diksiyon gücüyle Lale Oraloğlu'na hayran kalmamak elde değil, bu oyundaki üstün düzeyiyle. Bilgi, görgü, deney ve kültürün bir sanatçaya neler kazandırabileceğinin prototiplerinden biridir. Lale Oraloğlu. Her yıl biraz daha yoğunlaşan bu inancımın hiç sarsılmadığını bir kez daha görmekte, özlü bir sanat mutluluğu duyanlardanım.

Lale Belkis, bir çok oyunlarında, baş döndürücü fizik güzelliğiyle avantaj sağlayan bir oyun cudur. Evlilik Dolabında, rolünün gereği, bu Tanrı vergisi kazanımdan bollukla yararlanıyor. Hele o birbiriinden göz kamaştırıcı giysilerinin, ünlü bir manken olduğu için de, rolüne renk ve ren davranışlarının, dişilik gücünün, ceylan gözlerinin, zarif ya rathışının basıncı sık sık seziyor. Fakat bütün bunların üstünde, uzun yıllardır tanıdığım Lale Belkis'i, bu kez, gerçekten benim için de sürpriz sayılacak kadar gelişmiş bir sanat gücüne erişmiş rutunda buldum. Rolünün, civılaşmağa, ürpertici olmaya çok yakın dişilik atmosferine kazandırdığı denklemden başka, anlamlı mimik ve jestlerle de oyununu kalbur üstüne çıkardı.

Gürdal Onur'un yaratığı profesör, tamkinliliği, insanlığı, bilgisini açıklayan söz ögesi ve aktörlük verisiyle, gerekeni yansıttığı nitelikteydi. Fizik avantajı da rolüne uygun. Sadece kendine özgü diksiyon burukluğu ve sözcük vurgularıyla yadırgamaktan kendini alamadım.

Melih Lâçin Kaya, rolünün tam tipi olduğu kadar, güven verici arkadaşlıkla, ayıtlığın karmaşığı, görünüşleri sunuşuyla de hoş gitti.

Oraloğlu tiyatrosu, ilk oyunuyla bize, tatlı bir bahar havası getirdi. Sanatçılara daha üstün başarılar dilerim, yasak oyunlarında.